

ZALEŻNOŚĆ MIĘDZY LICZBĄ JAGNIĄT URODZONYCH W PIERWSZYM WYKOCIE A WYDAJNOŚCIĄ I WYSADNOŚCIĄ WEŁNY III STRZYŻY OWIEC RASY MERYNOS POLSKI

Sławomir Mroczkowski

Instytut Zootechniczny, Zakład Genetyki Zwierząt AT-R w Bydgoszczy

Liczba jagniąt urodzonych i odchowanych przez matkę może mieć ujemny wpływ na jej użytkowość wełnistą [1, 4, 6]. Charakter tego powiązania decyduje także o możliwościach jednoczesnego poprawiania wełności i reprodukcji owiec. W niniejszej pracy określono związek między liczbą jagniąt urodzonych w pierwszym wykocie a wydajnością i wysadnością wełny III strzyży macierek rasy merynos polski.

MATERIAŁ I METODA

Badaniami objęto 1177 dwuletnich macierek merynosowych (809 jedynaczek i 368 bliźniaczek), pochodzących z 4 zarodowych owczarni województwa bydgoskiego. Zebrano dane liczbowe otrzymane z OSHZ w Bydgoszczy dotyczące wydajności i wysadności wełny III strzyży oraz liczby urodzonych w pierwszym wykocie jagniąt w latach 1965-1970. Dane te opracowano metodą analizy wariancji. Do weryfikacji statystycznej istotności różnic stosowano testy F i t [5]. Wszystkie obliczenia wykonano osobno dla matek z urodzenia pojedynczego i bliźniaczego.

OMÓWIENIE WYNIKÓW

Wyniki przedstawiono w tabeli. Wpływ pierwszej ciąży na wydajność i wysadność wełny III strzyży okazał się istotny tylko u macierek z urodzenia pojedynczego. Wraz ze zwiększaniem się liczby urodzonych w pierwszym wykocie jagniąt zwiększała się także wydajność wełny, niezależnie od typu urodzenia owcy. Od macierek z urodzenia pojedynczego, które dały 1 lub 2 jagnięta, otrzymano odpowiednio o 0,87 i 3,44% (różnica istotna) więcej wełny niż od macierek jałowiących. W przypadku macierek z

Wpływ pierwszej ciąży na wydajność i wysadność wełny III strzyży

Liczba jagniąt z I ciąży	Miary statystyczne	Wydajność wełny (kg) macioerek z urodzenia:				Wysadność wełny (cm) macioerek z urodzenia:			
		pojedyncze-		istotne		pojedyncze-		istotne	
		go	różnice	go	różnice	go	różnice	go	różnice
0	n	177	74	170	70				
	\bar{x}	4,820	4,736	7,283	6,993				
	Sx	0,832	0,774	1,048	1,050				
	Vx	17,251	16,337	14,392	15,011				
1	n	499	245	459	229				
	\bar{x}	4,862	4,862	7,122	7,057				
	Sx	0,751	0,760	1,152	1,166				
	Vx	15,448	15,640	16,169	16,517				
2	n	133	49	122	44				
	\bar{x}	4,986	4,865	6,998	7,027				
	Sx	0,742	0,721	1,201	1,284				
	Vx	14,879	14,819	17,161	18,266				
	F emp.	2,296*	1,341	2,606*	1,614				
	F tab. = 0,05	1,95	1,96	1,95	1,96				
	= 0,01	2,53	2,55	2,53	2,55				
	Diff								
	P = 0,05		0,16		0,21				
	P = 0,01		0,22		0,28				

urodzenia bliźniaczego różnicowanie było mniejsze i wynosiło odpowiednio 2,66 i 2,72‰. Jełowicki i Knothe [2] w odniesieniu do merynosa polskiego oraz Radomska i Klewec [3] w odniesieniu do owiec Romney Marsh, nie stwierdzają istotnego wpływu ciąży na wydajność wełny. Odwrotnie kształtował się wpływ ciąży na wysadność wełny. Wraz ze wzrostem liczby urodzonych jagniąt obniżała się wysadność, zwłaszcza u macierek z urodzenia pojedynczego (tabela).

PODSUMOWANIE WYNIKÓW I WNIOSKI

1. W miarę zwiększania się liczebności pierwszego wykotu zwiększała się także wydajność wełny III strzyży, a nieznacznie obniżała się wysadność.

2. Brak ujemnego wpływu ciąży na wydajność wełny u macierek merynosowych stwierdzony w badaniach własnych wskazuje na możliwość równoczesnego doskonalenia zarówno plenności, jak i wydajności wełny. Potrzebne są jednak dalsze badania tego zagadnienia.

LITERATURA

1. Brown G. H., Turner H. N., Young S. S. Y. and Dolling C. H. S., Aust. J. Agric. Res. 17:557-81, 1966.
2. Jełowicki S., Knothe A.: Wpływ wieku i czynników związanych z rozrodem na wydajność wełny owiec merynosa polskiego, Rocz. Nauk Rol., Ser. B, 87, 1, 1965.
3. Radomska M. J. Klewec J.: Some factors influencing fertility and wool production in Romney Marsh sheep in Poland, Materiały z 27 Zjazdu EFZ, Zurich 1976.
4. Ray E. E., Sidwell G. M.: J. Anim. Sci., 23:989-994, 1964.
5. Ruszczyk Z.: Metodyka doświadczeń zootechnicznych, PWRiL, Warszawa 1970.
6. Turner H. W.: Genetic interactions between wool, meat and milk production in sheep, Anim. Breed. Abstr., 40, 621-634, 1972.

C. Мрочковски

ЗАВИСИМОСТЬ МЕЖДУ ЧИСЛОМ ЯГНЯТ РОЖДЕННЫХ В ПЕРВОМ ОКОТЕ И ПРОДУКЦИЕЙ ШЕРСТИ И ДЛИННОЙ ШТАПЕЛЯ В ТРЕТЬЕЙ СТРИЖКЕ ОВЦЫ ПОЛЬСКОЙ МЕРИНОСОВОЙ ПОРОДЫ

Резюме

Соответствующие исследования охватывали 477 двухлетних овцематок мериносовой породы, происходящих из 4 племенных овчарен воеводства Быдгощ. Числовые данные полученные из Центра племенного животноводства в Быд-

роще, касающиеся 809 единцовых и 368 близнецовых овцематок, были подвергнуты подробному анализу. Анализовали отдельно для единцовых и близнецовых овцематок результаты продукции шерсти штапеля в третьей стрижке в зависимости от числа ягнят уродженных в первом окоте. Дисперсионный анализ показал, что влияние первой беременности на результаты третьей стрижки оказалось существенным только для единцовых овцематок. По мере повышения числа ягнят в помете повышался средний выход, а снижалась длина штапеля.

S. Mroczkowski

RELATIONSHIP BETWEEN THE NUMBER OF LAMBS BORN IN THE FIRST LAMBING AND THE PRODUCTION AND STAPLE LENGTH OF WOOL IN THE THIRD SHEARING OF THE POLISH MERINO SHEEP

Summary

The respective experiments comprised 1177 two-year old ewes of the Polish Merino breed, originating from 4 pedigree sheepyards of the Bydgoszcz district. Numerical data obtained from the Animal Breeding Centre in Bydgoszcz concerning 809 single-born and 368 twin-born ewes were subjected to a direct analysis. The results concerning production and staple length of wool in the 3rd shearing depending on the number of lambs born from the first pregnancy were analyzed separately for single- and twin-born ewes. The analysis of variance proved that the effect of the first pregnancy on results of the 3rd shearing was significant for single-born lambs only. Along with increasing number of lambs in the litter increased mean production and decreased staple length of wool.